

[Bjørn Elmquist]

af disse forsøg, der bliver sat i gang. For det er klart, at hvis der sker tilbagefald for næsten alle, der kommer i den samfundsgavnligeste tjeneste, må vi drage nogle erfaringer af det og gøre os klart, at så har vi ved arbejdets art måske ramt forkert. Jeg håber ikke, vi vil ende med at finde ud af, at princippet var forkert, at ideen var forkert, men jeg synes, det vil være nødvendigt også at lade recidivforholdene undersøge i forbindelse med forsøgsordningen.

Lidt senere i justitsministerens redegørelse står der:

»Det overvejes endvidere, om der bør forsøges tilvejebragt mulighed for en videnskabelig undersøgelse, der kan belyse, hvordan personer, der idømmes samfundstjeneste, klarer sig siden hen i forhold til personer, der idømmes ubetingede straffe.«

Det er måske det, vi er inde på, at det bør være en bredere undersøgelse. Der står, at det overvejes, om der bør forsøges tilvejebragt en sådan mulighed. Hvis der er et år fra det øjeblik, hvor forsøgsordningen bliver sat i kraft, så er der jo ikke megen tid til at overveje videre. Det er noget, der skal ske nu og her, samtidig med at forsøgene sættes i værk. Jeg tror i hvert fald, vi skal have et meget parallelt tidsforløb.

Jeg skal nu bevæge mig videre til nogle mere principielt betonedede betragtninger om, hvordan vi får denne forsøgsordning sat i kraft. Ministeren mener i sin redegørelse, at det vil være tilstrækkeligt at henholde sig til den opregning af vilkår, der står i straffelovens § 57, idet denne opregning ikke er udtømmende for, hvilke vilkår der kan gives i forbindelse med en betinget dom.

Vi har i mit parti gjort os nogle nok så principielle overvejelser med udgangspunkt i grundlovens § 3, måske inspireret af, hvad der sker i lande ikke lige omkring os, men dog forholdsvis nære samarbejdspartnere, hvor vi ikke kan lide en politisk indblanding i den dømmende myndighed. I grundlovens § 3 har vi en helt klar opdeling i den lovgivende magt, den udøvende magt og den dømmende magt. Hvad er det, vi gør, hvis vi nu følger justitsministerens model på området? Ja, vi kommer faktisk med nogle politiske signaler fra et flertal i folketinget, et regeringspålæg, til dommerne om, at nu skal de ændre deres hidtidige domspraksis. Jeg kan godt se, at her er der tale om, hvad de

fleste vel vil kalde en mildning af straffen, og derfor er det ikke så farligt, at politikere og regering blander sig i, hvad dommerne gør, men alligevel synes jeg – og vi synes i mit parti i hvert fald – at vi af hensyn til principperne i grundlovens § 3 bliver nødt til at have en lovgivning på området. Det behøver ikke at forsinke tingene. Der er så mange principielle fordele og helt grundlæggende fordele ved vores tredeling af magten i grundlovens § 3, at vi må se på det spørgsmål med stor alvor.

Nogle afsluttende bemærkninger om beskæftigelsesaspekterne. Det er klart, at hvis vi tror på ideen – og det gør vi jo, som jeg sagde før – der ligger bag denne filosofi om den samfundsgavnligeste tjeneste, må den tjeneste, man skal ud og udføre, ikke være det rene pjat, for nu at sige det noget firkantet. Det skal være noget, der giver et tilbud, noget, der bringer én bedre i vej. Der skal være en arbejdsrytme, og der skal være noget seriøst i det job, man får. Derfor er det en svær balancegang, vi her skal finde.

Man kan i øvrigt stille det principielle spørgsmål, om vi kan tale om, at man på den måde bliver idømt arbejde. Det lyder ikke rart i tider som disse, hvor der er masser af mennesker, der gerne vil have arbejde. Nu er der lige pludselig noget ødiøst i det. Vi skal passe på, at det ikke breder sig som ringe i vandet på den arbejdsplads, hvor de unge kriminelle bliver sat til at udføre et stykke arbejde, som andre måske skal være sammen med dem om. Det kan godt gå hen og have en vis afsmittende virkning. Men lad det nu ligge.

Der er nogle mere konkrete overvejelser, som gør denne sag vanskelig – for os, i hvert fald. Justitsministeren har fra starten lovet ikke bare mit parti, men os alle sammen, bl.a. i retsudvalget, at disse ting først ville blive sat i værk, når man havde arbejdsmarkedets fulde forståelse, og når man var sikker på, at man ikke ville tage jobmuligheder fra de alt for mange arbejdsløse, vi har i øjeblikket. Da jeg læste denne redegørelse fra justitsministeren igennem, fandt jeg frem til, at han siger, at kriminalforsorgen har været i kontakt med arbejdsmarkedsnævnet i København. Det giver også god ræson, fordi det bl.a. er i København, vi skal have forsøgsordningen. Men det andet sted i landet, hvor vi skal have forsøgsordningen iværksat, er i